

deba

berri

Debako udal aldizkaria - Revista municipal de Deba

© Argitaratzailea/Edición: Debako Udala
 Egilea/Realización: Kaioa a.s.p.
 Ale kopurua/Ejemplares: 3000
 L.G./D.L.: SS-918-2012

Jadanik bi urte igaro dira udal-hauteskundeak egin zirenetik eta, ondorioz, udalbatza berriaren osaketa etorri zen. Edozein administrazioan ere, gobernu aldaketa batek ez du gauza guztien aldaketa ekartzen, ezinbestekoan, aurretik onartutako hainbat proiekturi eta egitasmoari aurre egin beharrean aurkitzen baita, eta, aurrera begira, hasten da bere egitasmoak lantzen eta garatzen.

Aurreko udal aldizkarietan ere aipatu dugu krisiak zer nolako eragina duen administrazio guztietan eta, nola ez, baita Debako udalaren eguneroko jardunean ere, hainbat proiektu baldintzatzen dituelako. Hala ere, udalak lanean dihardu hainbat proiektu lantzen eta garatzen eta horietako batzuk gauzatzen ari dira, edo gauzatze bidean daude.

Beste proiektu batzuen artean, une honetan gauzatzen ari diren edo gauzatze bidean aurkitzen diren batzuk hauek dira: Errota-Zar Futbol zelaiko aldagelak; polikiroldegia berritzea; Osiorako planeamendu berria; hondakinen kudeatzeko sistema; Debarren deszentralizazio prozesuaren barnean, Itziarren Auzo-Udala eratzea; aparkaleku berriak eraikitzekeo proiektua; langileen egoera administratiboan egindako zuzenketak; musika eskolaren funtzionamendua eta langileen egoera bideratzea; gaztetxean egin beharreko konponketak, Santiago bidea egiten ari direnentzat aterpe-etxea egokitzea... eta abar. Gustatuko litzaiguke mahai gainean ditugun proiektu hauek guztiak legegintzaldi honetan gauzatzea, baina ditugun baliabideak ahalik eta ondoen kudeatuz, guztion artean, lehentasunak ezarri egin beharko diegu aurre.

Saiatzen gara udaletik bultzatzen diren proiektu eta egitasmo guztiak udalean ordezkariak duten alderdi politiko guztiekin partekatzen eta, esan beharra daukagu, neurri handi batean, lortzen dugula ikuspuntu komunitarioa heltzea, nahiz eta, beti ez den posible izaten. Aurrera begira ere jarraituko dugu ahalik eta adostasun zabalenak bilatzen udalean dauden alderdiekin, Udal honek beti aintzat hartzen ditu herriko edozein eragilek egin ditzakeen ekarpenak edo iradokizunak, eta baita norbanakoek egindakoak ere. Aintzat hartu eta gogo biziz aztertu eta eztabaidatzen ditugu, guztion artean herri erosago, erakargarriago eta justuago bat eraikitze bidean.

Han transcurrido dos años desde que se celebraron los comicios municipales y, por consiguiente, desde que se constituyó la nueva corporación. En cualquier administración, un cambio de gobierno no supone un cambio radical de todas las actuaciones, ya que inevitablemente se encuentra condicionado por los acuerdos y proyectos de anteriores corporaciones y, por lo tanto, necesita un cierto plazo para el desarrollo de su programa de gobierno y de sus proyectos.

En anteriores revistas hemos comentado la incidencia directa que está teniendo la crisis en todas las administraciones, y como no podía ser de otra manera, también en el devenir de este Ayuntamiento, porque nos está condicionando el desarrollo y la ejecución de determinados proyectos. Aún así, esta corporación está ejerciendo sus funciones teniendo varios proyectos encima de la mesa, algunos en fase de desarrollo y otros en fase de ejecución.

En estos momentos, algunos de los proyectos que se están ejecutando o que están en fase de desarrollo para su ejecución serían: vestuarios del campo de fútbol Errota-Zar; renovación del polideportivo; nuevo planeamiento para Osio; sistema para la gestión de la basura; proyecto para la construcción de nuevos aparcamientos; descentralización administrativa de Deba, constituyendo un ente menor para Itziar; realizar correcciones en la situación administrativa de las/os empleadas/os; encauzar el funcionamiento y la situación laboral de la escuela de música; realización de las obras necesarias en el tejado del gaztetxe; adecuación del albergue para los peregrinos, etc. Nos gustaría poder ejecutar todos estos proyectos durante la presente legislatura, haciendo una gestión eficaz de los recursos que disponemos, acordando entre todas/os las prioridades para hacer frente a ellos.

Procuramos que todos los proyectos que se impulsan sean compartidos por los partidos que tienen representación en la corporación municipal y, hemos de decir, que en la gran mayoría de los casos conseguimos unificar criterios y llegar a acuerdos. En adelante, también continuaremos en esta dirección, buscando amplios acuerdos no sólo con los partidos que están representados, sino con aportaciones y sugerencias que provengan de cualquier agente y, en general, de cualquier ciudadana/o, con el objetivo de que entre todas/os podamos construir un pueblo más cómodo, más atractivo y más justo.

Deba, Alzheimerarekiko Hiri Solidarioa

Gaixotasunari aurre egiteko zereginak badaude...

Udalak Martxoko osoko bilkuran Alzheimerarekiko Hiri Solidarioa izatea erabaki zuen, AFAGIk (Gipuzkoako Alzheimerdunen eta bestelako demenziadunen senitartekoen eta lagunen Elkarte) aurkezturiko eskariari erantzunez. Osasun eta gizarte arloetako arazo larri honen inguruko sentsibilizazioa eta gizartearen zein instituzio eta politikarien kontzientzia bultzatzea, helburu izango du Udalak.

Goian aipatutakoaz gainera, Alzheimerri buruzko aliantzak bultzatu dituen egitasmoaren alde egiten du: Alzheimerren inguruko estatu-mailako politika abian jartzea aldarrikatzen du.

Gaixotasun larri eta oraingoz sendaezin honen aurrean, Udalak duen Gizarte Zerbitzuko Teknikariaren bitartez, orientazioa, gizarte baliabideak eta errekurtsuak erakutsi eta izapideak bideratzen lagunduko du urtean zehar.

Gainera Eguneko Zentroan burutzen diren ekintzen barruan, Montessori metodoa jartzen da praktikan, eguneroko bizitzan gaitasunak mantentzeko egiten diren esfortzuak baitira honen erakusgarri.

Alzheimerrek zer suposatzen duen jakinarazteko, gaixotasuna zertan den jakiteko, familiek nola joki dezaketen hausnartzeko, senitarteko eta lagunen esperientziak trukatzeko eta antzeko beste zenbait gaiari erantzuteko asmoz. Udalak, Alzheimer egun bat antolatzeko asmoa duela jakinarazi nahi du.

SOLIDARIOS CON EL ALZHEIMER

En el pleno celebrado el pasado mes de marzo, el Ayuntamiento de Deba aprobó suscribir un acuerdo con la Asociación de Familiares y Amigos de Personas con Alzheimer y Otras Demencias de Gipuzkoa "AFAGI".

Este acuerdo, por el que Deba se declara pueblo solidario con el Alzheimer, tiene como objetivo la sensibilización y concienciación de la población sobre esta enfermedad. El Ayuntamiento, que lleva desarrollando mucho tiempo entre sus usuarios el método "Montessori", se compromete entre otras cosas a orientar a las familias de los afectados a través de los técnicos de los servicios sociales municipales y a facilitar el cambio de experiencias entre familiares de los mismos.

Debako Udalak Geoparkearen aldeko apustua berretsi du

Euskal Kostaldeko Geoparkeak bertako ondare natural eta kulturala sustatzeko lanean jarraitzen du. Geogarapen Elkartek, Geoparkea kudeatzeaz arduratzen den elkarteak, bere Gestio Planean jasota duen bezala, 2013an Geoparkeak askotariko ekimenak jarriko ditu abian.

Kudeaketari dagokionez, 2013rako aurreikusi diren proiektuak, zati batean, Geoparkea osatzen duten hiru udalerrietako Udalek egiten duten ekarpenarekin ordainduko dira, eta beste zatian, ekarpen hauek eragiten dituzten bestelako diru-sarrerekin, hain zuzen, administrazio ezberdinetatik iristen diren diru-laguntzak. Halaber, 2013an, Gipuzkoako Foru Aldundiaren bitartekaritzarekin, erakundeetako laguntzak lortuko dira.

Geoparkeak aurten 4 arlo nagusi garatuko ditu:

1) Ikerketa eta dibulgazioa

Geoparkearen lan-lerroetako bat ikerketari dagokio. Honela, Geoparkeak hitzarmena sinatu berri du Euskal Herri-

ko Unibertsitatearekin, Urola eta Deba ibaien estuarioetan datazioak egin eta bertako paisaiaren eraldaketa nolakoa izan den jakiteko helburuarekin.

Bestalde, Aranzadi Zientzia Elkartearekin elkarlanean, Geoparkeak ikerketa bat bultzatuko du Karstaren inguruan.

Ikerketaz gain, dibulgazio lana oso garrantzitsua da Geoparkearentzat. Bertako baliabide natural eta kulturalak herritarren artean zabaltea bertako ondareari eusteko modu paregabea da. Honela, Geoparkeak berriki Interesgune Geologikoen inbentarioa burutu du.

Bestalde, hemendik aurrera, Geoparkeak dibulgaziorako erreminta berria izango du, “Flysch, Haitzen hitza” dokumentala. Dokumentu grafiko indartsua da oso, Geoparkeko geologiaren garrantzia nazioarteko zientzialarien eskutik ezagutzeko aukera ematen baitu.

Zalantza gabe, aurkezpen gutun oso erakargarria da Geoparkearentzat.

2) Sustapen turistikoa

Geoparkea ezagutzera emateko beharrezkoa da sustapen lana egitea. 2013an Geoparkea Berlingo Nazioarteko Turismo Azokan egon da, Europako Geoparkeen Sareko erakustokiaren barruan, eta sari batekin itzuli da gainera, bere kategoriako stand onenaren 3. saria, hain zuzen. Azoka hau mundu mailako turismo azokarik garrantzitsuena da.

Geoparkeak bere webgunea berrituko du laster, zientzia eta dibulgazio atalak gehituz eta garai eta teknologia berrietara egokituz. Atzerritik datozen bisitariei audio-gidak eskainiko zaizkie jarraitzaile gehien dituen irteeran, “Ibilaldi gidatua txalupaz” izenekoan.

Geoparkeak eskaintzen dituen bisita gidatuen artean ere bada berrikuntzarik eta aurten irteera berri bat diseinatu da, “Flyscheko portuak”. Itsasontziz egiten den zeharkaldian, hiru herriek historian zehar itsasoarekin izan duten harreman estua ezagutzeko aukera emango du, ontzigitza Zumaian, merkataritza Deban eta balearen arrantza Mutrikan.

Datozen hilabeteetan egingo diren lanen artean, aipatze-koak dira Geoparkeko maparen argitalpena eta seinalizazio berriak. Geoparkeko mapak informazio praktikoa eta interes puntu nabarmenak jasoko ditu eta hiru turismo bulegoetan eta alojamenduetan egongo da eskuragarri. Seinalizazioari dagokionean, Geoparkearen eremua identifikatzeko seinale berriak kokatuko dira hiru udalerrietako errepideetan.

3) Kultura eta landa eremuko garapena

Geoparkeak landa eremuaren garapenaren aldeko apustu sendoa egiten du. Honen baitan, GeoGourmet izenarekin eta Geoparkean bertan ekoizten diren jakiak balioan jartzeko asmoz, tokiko produktuekin osatutako otarrak jarri dira salgai 3 turismo bulegoetan.

Honen harira, 2013an “Geoparkeko Sukaldea” izeneko ekimena garatuko da. Ekoizle eta jatetxeen arteko aliantzak sustatuko dira, kalitatezko gastronomia eta irudi bateratu bat eduki dezaten. Eusko Jaurlaritzak sustatuta, eskualde ezberdinetan garatzen diharduten Enogastronomia programaren baitan kokatzen da proiektua.

4) Gizarteratze lana

Geoparkeak gizarteratze-ahaleginetan dihardu. Webgunea berritzeaz gainera, berriki Facebook (facebook.com/Geoparkea) eta Twitter (@geoparkea) sare sozialetan komunikazio bide berriak zabaldu ditu, herritarrengana hurbildu nahirik eta parte-hartzea sustatze aldera.

Maiatzaren eta ekainaren zehar ospatzen ari dira Europako Geoparkeen Astea. Bertan ekintza ugari egingo direlarik: umeentzako tailerrak, hitzaldiak eta doako bisita gidatuak dira, besteak beste, herritarren sentsibilizazioa eta gaiarekiko arreta eta interesa piztea helburu izango dutenak.

DEBA CONFIRMA SU APUESTA POR EL GEOPARQUE

El ayuntamiento de Deba, junto con los de Mutriku y Zumaia, consciente de la importancia del Geoparque como uno de los motores de la dinamización económico-turística de la zona, está decidido a seguir apostando por dicho ente.

Para ello, cuenta con la ayuda de la Diputación Foral de Gipuzkoa y el Gobierno Vasco, así como con la colaboración de la Universidad del País Vasco y la Sociedad de Ciencias Aranzadi.

La estrategia de dinamización está basada en los siguientes puntos:

- **Investigación y divulgación científica** del Geoparque:
- **Reactivación del turismo** con la asistencia a eventos y ferias especializadas, como la última celebrada en Berlín, donde el Geoparque de la Costa Vasca obtuvo el tercer premio al mejor stand.
- **Potenciación de los productos del sector primario**, creando una unión entre productores y restauradores de los tres municipios y que estará integrado dentro del “Plan de Impulso del Turismo Enogastronómico” realizado por el Gobierno Vasco.
- **Presencia en diversas redes sociales** y realización de una nueva web acorde a las necesidades actuales. Diseño de nuevas visitas, audioguías y colocación de señales alusivas al Geoparque en las carreteras de los tres municipios.

Iritsi da auzo konposta

Deba eta Itziarrera

Egungo kontsumo ereduak, behar baino hondakin gehiago sortzera bultzatzen gaitu. Erosketak egitean paper eta plastiko ugari pilatzen zaizkigu besteak-beste. Beste askotan erabilera oso mugatua ematen diegu gauzei, orriak alde bakarretik erabiltzen ditugu, ongarrri ezin hobea den organikoa baliogabetzen dugu zabor bihurtuz... Hondakinak gaika banatzea, ez da lehentasuna izan orain gutxi arte. Hondakinak murriztea gure esku dago neurri handi batean eta bide horretan ezinbestekoa da, hondakinak murrizten saiatzea, ahalik eta gehien berrerabiltzea eta berziklatzea. Hondakinen kudeaketa udalari dagokionez, Deban eta Itziarren denon artean hondakin gutxiago sortzea nahi dugu. Bide honetan udala **hondakinen prebentzioan** lan egiten ari da; poltsa berrera-bilgarrien eta tuperraren kanpainak bultzatu ditu herriko dendarien laguntzaz, horrela, plastikozko poltsak, paperak, etab. gutxiago erabiltzeko aukera emanez, baita hondakin gutxiago sortuz.

Hala ere, oraindik **1.654 tona** inguru botatzen ditugu zabortegira urtean eta hauetatik zati oso handi bat (%40) materia organikoa da. Gogora dezagun, guzti hauek zabortegietan CO₂ isurketa handiak, lixibatuak, arratoi eta intsektu plagak, akuiferoetan kalteak... sortzen dituztela.

Eguneroko jardunean sortzen dugun etxeko hondakin organikoa (jaki hondakinak eta loreen adar eta abarrak) konposta bihurtzeko aukera dago. Hondakin organiko hauen deskonposaketa baldintza egokietan (temperatura, oxigenazioa, hezetasuna...) egiten bada, **konposta lortzen da, kalitatezko ongarrria**, baratze, lorategi eta beste hainbat eremutan berrerabili daitekeena. Guzti honek, materia organikoaren zikloa histea ekartzen du, tratatu beharreko hondakin kantitatea gutxitzea eta gainera, hondakin garraioan energia murrizten da.

Lurralde batzuetan, eta zer esanik ez, Euskal Herrian batez ere baserritarrak, duela denbora nahikotxo hasi ziren etxeko organikoekin konposta egiten, baratzetara eramaten edo txerri, oilo edo beste animalia batzuentzat janari gisa erabiltzen. Aldiz, beste batzuk etxean sortzen ditugun hondakinak konposatzeko aukera gutxiago dugu. Horregatik, herrigunean bizi den herritarrari konposatzeko aukera emateko, **auzo konposta** martxan jartzea da udalaren asmoa.

Auzo konpostaren proiektua aurrera eramateko lehenengo pausuak eman ditu dagoeneko udalak eta aztertzen ari da konpostagailuak non eta nola jarri. Herritarrei inkesta bat ere zabaldu zaie interesa ezagutzeko asmoz, eta maiatzaren 22an Itziarren eta 23an Deban **informazio bilerak** egin ziren. **Auzo konpostean parte hartu nahi duenak** udalean eman beharko du izena, telefono honetara deituz: 943 19 28 40.

Udalak auzokonposta egingo duenari formakuntza eta uneoro aholkularitza eskainiko dio eta bestalde, guneen jarraipenerako baliabideak jarriko ditu.

EL COMPOSTAJE EN DEBA E ITZIAR

La sensibilización de la población por la reducción y el reciclaje de residuos es uno de los retos del consistorio debarra. Una de las últimas campañas realizadas por el Ayuntamiento ha sido posible gracias a la colaboración de los comerciantes y ha consistido en el reparto de “tuppers” para facilitar la puesta en práctica del conocido “Reduce, Reutiliza, y Recicla”.

Ahora le toca el turno a los **residuos orgánicos**, desechos absolutamente reciclables y que a través del **compostaje** pueden ser reutilizados como fertilizantes de jardines y huertas. Hasta el momento se han realizado una encuesta y dos charlas informativas referentes a este tema en Itziar y Deba. Los interesados en el tema pueden ponerse en contacto con el Ayuntamiento: 943 19 28 40.

Ohiko higiezinaren zerga errekarria ohiko bizilekuak ez direnentzat

Gehien duenak, ekarpen gehiago egin behar duela uste du udalak. Honen bidean, zerga biltze progresiboen bidea proposatzen ditu Udalak. Gure herrian, etxebizitzarekin arazo larriak ditugu, bigarren etxebizitza ugari dago, etxebizitza jabetzan lortzeko diru sarrera handiak behar dira eta alokairuan etxebizitzak ohiko etxebizitza bezala lortzeko zailtasunak aurki daitezke. Etxebizitza eskubidea dela inork gutxi jarriko du zalantzan. Eskubide hau egikaritzea errazteko eta lehen aipatu bezala gehiago duenak gehiago lagundu behar duela jakinik, udalak, ohiko bizilekua ez diren etxebizitza erabilerako higieziari errekarria (IBI kontribuzioa) gehituko die %75.ean.

Etxeko jabea, errentan hartu duena edo lagapen bidez bertan bizi denaren ohiko bizilekua bada, berau ohiko etxebizitza izango da. Honek ez du errekarriarik jasoko.

Aldiz, ohiko etxebizitza ez direnak: oporretarako erabiltzen diren etxeak, hilabetea alokatzen direnak eta abar, hauek izango dira errekarria jasoko dutenak. Bigarren etxebizitza duten hauek badute ohiko etxebizitza den beste etxerik, beraz, etxe hauek beste baten ohiko etxebizitza bihurtzen badituzte, ez dute zerga errekarriarik ordainduko. Errekarria honen bidez, etxebizitzak ohiko bizileku izatea bultzatu nahi da. Horrela, etxebizitza alokairua bultzatuko da, etxebizitzak hutsak merkaturatzea eta aitortzen ez diren alokairuak ogasunaren aurrean aitortzea.

Udalak aplikatutako errekarria hau gutun bidez jakinarazi da. 683 gutun bidali dira, hasiera baten errekarria zegozkienak, 100 alegazio jaso dira eta hauetatik 40 onartuak izan dira, zerga errekarria honi dagozkien hobari eta salbuespenetan sartzen dira.

IMPUESTO SOBRE BIENES INMUEBLES

Nadie pone en duda que el derecho a la vivienda debe ser consustancial a toda persona. Basados en la premisa de que en justicia **“quien más tiene, más aporta”**, se ha realizado un cambio importante en el impuesto de bienes inmuebles, en lo referente a las viviendas no habituales. El cambio consistirá en el aumento de un 75% del impuesto para esas viviendas, aunque, no obstante, estarán exentas de este aumento las que cumplan los condicionantes de la ordenanza municipal.

Debako Udala

Kutxa eta 2013ko
AURREKONTUAK

Caja y presupuestos 2013

2013ko ekaina - Junio 2013

Udal baten eginkizunetako bat da herritarrak informaturik mantentzea, eta egun politikagintzan ustelkeria nagusi den honetan, garbi daukagu zintotasunez eta gardentasunez jokatzea dela herritarrek politikan konfiantza errekuperatzeko oinarrietako bat.

Beraz, gure helburuetako bat, herritarrak egoera ekonomikoaz informaturik mantentzea da, guztiak errealitatearen jabe izateko, batez ere bizi dugun krisi ekonomiko honetan.

2011 urte bukaeran, udalak egoera ekonomikoaren berri eman zuen, egin zituen herri aurkezpenetan, bertan kuxaren egoera eta 2012 urteko aurrekontuak azalduz.

Ondoren udal erreibistako azken alean 2012 urteko kitapena, eta ditugun auzien berri eman zen.

Oraingo ale honetan, bi urteko balantze baten, kuxaren egoera, konpromisoak, eta zorrez informatzeaz gain, 2013 urteko aurrekontuen ezaugarri nagusiak azalduko dira.

KUTXAREN EGOERA

2011 MAITZA	
Artxortegiko funts likidoak (bankuetan dagoen dirua)	2.538.094,00
Kobratzeko dauden saldoak	1.597.017,00
Pagatzeko dauden saldoak	-581.014,00
Altxortegiko aurrezki gordina	3.554.097,00
Kobratzeko zalant zadunak	-445.677,00
Altxortegiko aurrezki likidoak	3.108.420,00
Konprometitutako diruak	2.848.788,39
Agirre Jauregia III fasea	1.119.549,00
Hiriber programa	775.459,00
Lojendio frontoia	67.113,82
Lojendio II fasea	92.693,78
Lojendio obrak	90.272,61
Estatu fondoko herri obrak	103.700,18
Lur zoru erosketarako(VPO)	600.000,00
AURREZKIA 2011ko Maiatzean	259.631,61

Gipuzkoako Foru Aldundiari itzuli beharrekoak, Fondo Foralari zegozkionak, eta hurrengo ekitaldietan kitatu beharrekoak.

ORDAINTZEKO FONDO FORALA	647.000,00
2009 urteko itzulketa (2012 eta 2013 urtean bueltatzeko)	625.000,00
2010 urteko itzulketa (2011 urtean bueltatzeko)	22.000,00

2013 MARTXOA

Altxortegiko funts likidoak (bankuetan dagoen dirua)	1.856.568,00
Kobratzeko dauden saldoak	459.739,00
Pagatzeko dauden saldoak	-813.398,00
Altxortegiko aurrezki gordina	1.502.909,00
Kobratzeko zalant zadunak	-209.108,00
Altxortegiko aurrezki likidoak	1.293.801,00
Konprometitutako diruak	730.000,00
Nomina extra	64.000,00
Aterpetzeko laguntzaren kobratutako 1go zatia	66.000,00
Lur zoru erosketarako(VPO)	600.000,00
AURREZKIA 2013ko Martxoan	563.801,00

Gipuzkoako Foru Aldundiari itzuli beharrekoak, eta aurtengo urtean kitaruko direnak.

ORDAINTZEKO FONDO FORALA	349.000,00
2009 urteko itzulketa (2013 urtean bueltatzeko)	250.000,00
2012 urteko itzulketa (2013 urtean bueltatzeko)	99.000,00

Hala ere esan behar da, badugula Osioko antolamenduari zegokion hirigintzako hitzarmenagatik **173.685** euro kobratuta, eta antolamendua bertan bera utzi zuen epaiaren ondorioz, sustatzaileak edo promotorak **itzultzeko** eskatu duena, baina akordio bat lortzeko hitz egiten gaudena.

Bestalde ezin dira ahaztu, Sortegirekin ditugun auziak, eta bertatik suertatuko direnak.

MAILEGUAK

MAILEGUAK	Formalizazio data	Hasierako kantitatea	Bukaera data	2012 kuota	Zor bizia 2012/12/31
KUTXA	2006/11/28	2.600.000,00	2021/11/28	234.897,54	1.890.732,98
EUSKADIKO KUTXA	2006/11/28	1.400.000,00	2021/11/28	118.800,00	967.164,09
KUTXA	200/09/15	390.657,87	2015/09/15	34.578,32	93.510,84
		4.390.657,87			2.951.407,91

2013 URTEKO AURREKONTUAK

Udalak duen egoera ekonomikoaren baitan, urtero, ditugun sarrera eta gastuen aurreikuspenean oinarrituz egiten dira aurrekontuak, herritarrei zerbitzua emateko baliabide ekonomikoak erarik eraginkor eta onenean kudeatzeko helburuarekin.

Debako udalaren 2013ko aurrekontuak, Udala beraren eta 3 erakunde autonomo, patronatuek, osatzen dutena da, eta bizi dugun krisialdi ekonomikoaren marko honetan kokatzen dira, batez ere sektore publikoan eragina duena.

Udalaren egoera ekonomikoaren eragile nagusiak dira, alde batetik Foru Fondoaren eboluzio negatiboa, udalaren baliabide nagusia dena, eta beste administrazio batzuetatik jasotzen ditugun diru laguntzak murriztu izana.

Egoera honi aurre egiteko eta gainditzeko, garrantzitsua da aurrekontua zuhurtziaz eta zorroztasunez egitea, beti ere aurreikuspenak errealitatean kokatuz; ezinbestean, egoera ekonomikoari planteamendu estrategikotik helduko diogu, zabaltzen ari zaizkigun erronka garrantzitsuei epe ertain/ luzera erantzuteko, eta ziur gaude instituzio bezala indartuta irtengo garela.

Beraz, sarreretan aurreikusitakoak oinarri horietan kokatzen dira.

1. Zerga eta tasen ondorioz bilduko direnak, beti ere gehien duenak gehiago ordaindu behar duen irizpidearekin.
2. Foru Fondoari dagozkion partida 2012ko likidazioan oinarritutakoa jartzea, beti ere zuhurtzian oinarrituz, eta urtero itzultzera tokatzen zaiguna ekiditeko helburuarekin.
3. Hirigintzari dagozkion sarrerak, eraikuntza, instalazioa, eta obren gaineko zerga, eta aprobetxamenduari dagozkionak, martxan dauden bi proiektuei dagozkionak jartzea.

Errekurtsoen optimizazioan lanean gabilta udalaren gastuak beharren arabera izan daitezten eta alferrikako gasturik gerta ez dadin.

Udala herritartzen jarraitu behar dugu, auzolana eta elkarlana bezalako baloreak indartuz eta sakonduz, denon artean ditugun beharrei erantzun diezaiegun.

Herritarren neurriak egindako proiektu txikien alde egiten jarraituko dugu, oinarrikoak diren zenbat balore indartzeko asmoz.

Gastuei dagokionez, eta sarrerekin orekatu behar direnez, ditugun baliabideei egokitzeko modurik eraginkorrena, gastu arruntenetan zorrotz jokatzeko da, baliabideak optimizatu, eta etengabeko jarraipena eginez. Bestetik azpikontra-tatutako zerbitzuen jarraipena egitea, hauekiko hausnarketa abian jarritz. Azkenik, inbertsioei begira, herriaren neurrikoak diren inbertsioak egitea aurreikusten dugu, beti ere kanpo finantziarioa eta urte bat baino gehiagotan kudeatzeko eta planifikatzeko aukerari eutsiz.

Udaleko batzordeak nagusiki zein bide jarraituko dugun agertuko dugu.

BATZORDEAK

• BARNE ERREGIMENA

Gure erabakia da langile publikoen lan baldintzak mantentzea eta hobetzea. Garapen profesionalaren eta langileek balio publikoak barneratzearen aldekoak gara, are gehiago langileen artean erakunde honen parte direnaren zentzua indartu nahi dugu. Udala guztiok garena ideien atzean, ezinbestean langileak ere beren lekua eta ardura dute.

2.279.302 €

• INGURUMENA eta TURISMOA

Bizi garen ingurua zaintzeko ezinbestez ezagutu beharra dago, inguruko ondare ekologiko, geologiko eta abarrak. Ingurumena errespetatzetik eta berau behar bezala kudeatzetik etor daiteke zein ondareren jabe garenaren kontzientzia, eta bertatik beste turismo eredu baten garapena (Agenda 21, Zero zabor bidea / hondakinen kudeaketa, Geoparkea plana gauzatu, bisita gidatuak, Ibaia errekueratze proiektua, Aterpetxea...).

182.530 €

• EUSKARA eta HEZKUNTZA

Eguneroko erabilera bultzatzeko eta herritarrek euskara jakin eta erabil dezaten bermatzeko, helburu horiekin lotutako sustatze ekimenak ditugu. Era berean herriko elkarteei gure laguntza emango diegu kultura eta aisialdia garatzeko. Eskola nahiz Institutoarekin elkarlanean euskara sustatzeko proiektuak garatzen ditugu.

Hezkuntza bermatu beharreko eskubidea da, nahiz eta une honetan baliabide eskasia izan, kalitatea hobetzearen alde egingo dugu. Hezkuntza integrarean sinesten dugu, ez da soilik eskolan ikasten. Euskararen normalkuntza eta kale erabilera sustatzeaz gain, aisialdian zer ikasia eta zer landua badagoenez udalekuak eta beste zenbait ekintza ere antolatzen ditugu, herriko talde desberdinekin elkarlanean. Honez gain, ikaskuntza eta arreta laguntzeko, hezkuntza zentroentzako udal proposamenen eskaintza mantenduko dugu.

(Kuadrillategi, Udalekuak, Euskaltegia, Zuhatzari diru-laguntza, Haur jaio berriei materiala, Euskara suspertzeko ekimenak, Eskolan ahozotasun programa, Bertsolaritza, Hizkuntza Hezkuntza programa...).

304.536 €

KULTURA ETA JAIK

Euskal identitatea, eta bereziki Debakoa, sendotzeko baliagarri diren tradizioen sustapenean indarrak ipintzeko baliabideak landuko ditugu (Praileaitz II aurkitutako lanen dokumentazioa, Baserri eta leinuen dokumentazioaren bilketa, Herriko kondairak...).

Jai herrikoi eta parte-hartzaileen ildoan (txosna gunea barne) herriko kultur eragileekin lankidetzan jarraitu (San Juan Eguna, Debarron Eguna, Euskal Jaia, Musika Hamabostaldia, Nazioarteko dantzak, Antzerkia, Idi probak, Iñauteriak, Urte Berriko feria...).

Kultura tradizioen ikuspegitik bakarrik ikusten ez dugunez, ezin ahaztu ditzakegu ditugun hiru patronatuak, Liburutegia, Musika eskola eta Arte eskola. Aipatutako guztiak aurrera eramateko ezinbestekoa da herritarrekin harremana eta horretarako elkarlanaren kultura sustatzen saiatzen gara.

648.735 €

KIROLA eta GAZTERIA

Batzorde honen bi esparruak bi errealitate oso ezberdinei erantzuten die. Kirolari dagokionez gure apustua, aisialdiari begirako kirola bultzatzea izango da. Baita osasunarentzat onuragarri diren kirol jarduerak eta eskola kirola sustatzea ere (Nordic Walking, Kirola euskaraz, Udako kirol ekimenak, Adineko pertsonentzako kirol jarduerak antolatzea, Urrezko aizkora...).

Herriko kirol instalazioak eta ekipamenduak mantentzea eta egokitzea gure erantzukizuna da kirola ahalik eta modu duinenean egin ahal izateko. Kirol taldeek zein beste herriko batzuek beraien ekintzak antolatzen aurrera egin ahal izateko, udalak Osioko lokalak egokitu ditu, elkarlana eta saretzea ahalbidetzeko helburuarekin. Gazteriaren kasuan, udalak gazteriarekin elkarlanean jarduteko asmoa dauka, gazteria udal honentzako lehentasunetako bat izanik. Alor honetan alde batetik gaztetxeko teilatua konpontzeko lanak martxan jarriko ditu eta Gaztelekuarentzat Osioko lokalen beheko solairua egokitu eta egokitzen jarraitzeko asmoa dauka.

394.765 €

GIZARTEGINTZA

Bizi ditugun garai zail hauetan, ezinbestekoa da behar duen garrantzia ematea batzorde honi. Hau horrela izanik eta bistakoa denez, aurrekontuen oso zati garrantzitsu bat hartuko du. Helburu honekin dauden sailak, proiektuak eta ekimenak lehentasunezkoak izango dira (Etxeko laguntza zerbitzua, Eguneko zentroa, Adin txikikoen arriskuan programa, Hondartzako sorosleen zerbitzua, Tele alarma, Larrialdiko laguntzak, Jubilatuei diru-laguntza, Laneratzeko eta formaziorako proiektua, Giza eskubideen diru-laguntzak...).

Krisira ekarri gaituen eredu honi aurre egin eta berri bat eraikitze bidean, ezinbestekoa da emakumeon eta gizonezkoon arteko eskubide eta betebeharren berdintasunean oinarria izango duen eredu bat eraikitzea, aniztasunetik eraikia. Horretarako, berdintasun plana gauzatzea, ezinbestekoa izango da.

538.224 €

ITZIAR

Udal honek aho batez hartu zuen tokiko erakunde txikia sortzeko erabakia eta konpromezu horri eutsiz, eta erakundea sortzeko helburuarekin, Siadeko enpresak dinamizazio lanak aurrera eramateko partida daukagu.

Bestalde festak eta kultur ekitaldiak sustatuko dira (Gazte Egun, Haurrentzat kultur jarduerak, Elorriaga, Lastur, Endoia, Itziarko jaiak...).

Bestalde inbertsioei begira, batzorde honetan 49.000 eurotako diru kantitatea aurreikusten da inbertsioetarako, 15.000 euro bide konponketa, 20.000 euro Lasturko argitegiaren proiektuarentzat, Ereinen laguntza kontutan hartuta, bi urtetan egitea aurreikusten dena, eta azkenik, 14.000 euro Itziarko inbertsioetarako.

244.565 €

MANTENU ETA ZERBITZUAK

Batzorde honetan obra txikiak, udal eraikinen mantenua eta zerbitzu ezberdinen kudeaketa egiten da (Zabor bilketa, Kale garbiketa, Argiteria publikoa, Berdeguneak...).

Udal honek kalitatezko zerbitzu publikoaren bidean, gastu hauek optimizatu eta azpikontratak hausnartzeko erronkari ekingo dio.

1.548.461 €

HIRIGINTZA

Batzorde honetako aurrekontua errealitate ekonomikoari erantzuten dio. Gure erronka, herriari erantzungo dion proiektuak lantzea eta garatzea izango da (Osioko antolaketa berria, aparkalekuak...).

22.000 €

OGASUNA

Batzorde honetan lantzen dira udalaren gai ekonomikoak (urteko balantzeak, zerga politika...).

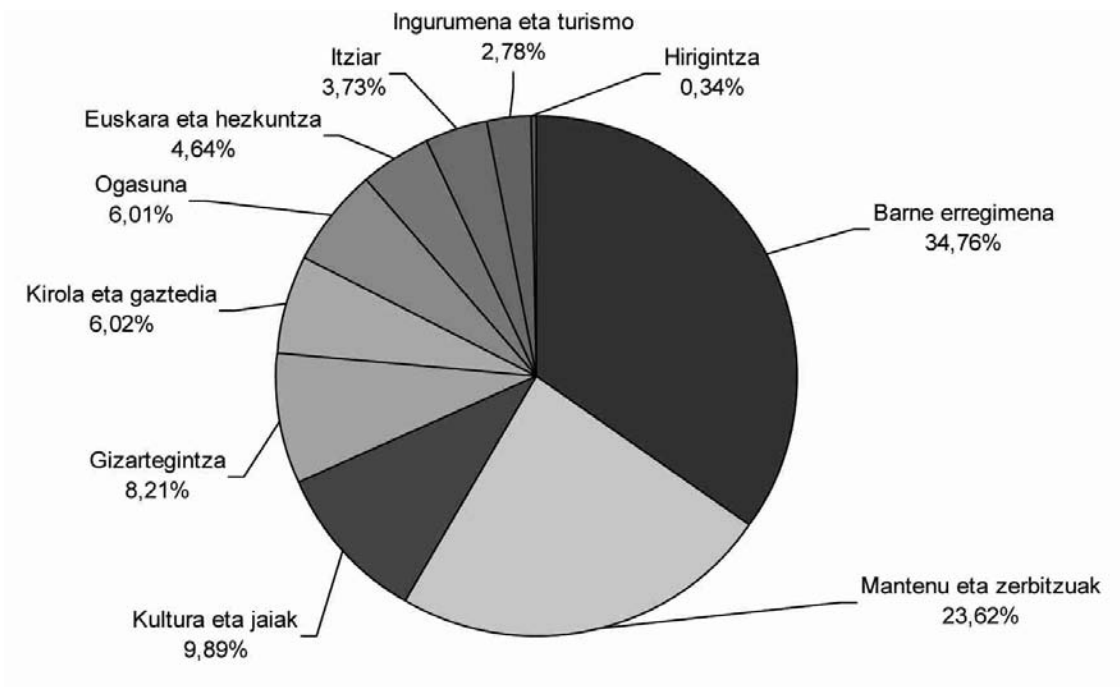
Udal honek zerga politika progresiboa, eta gardentasuna izango ditu irizpide nagusiak arlo ekonomikoan.

393.800 €

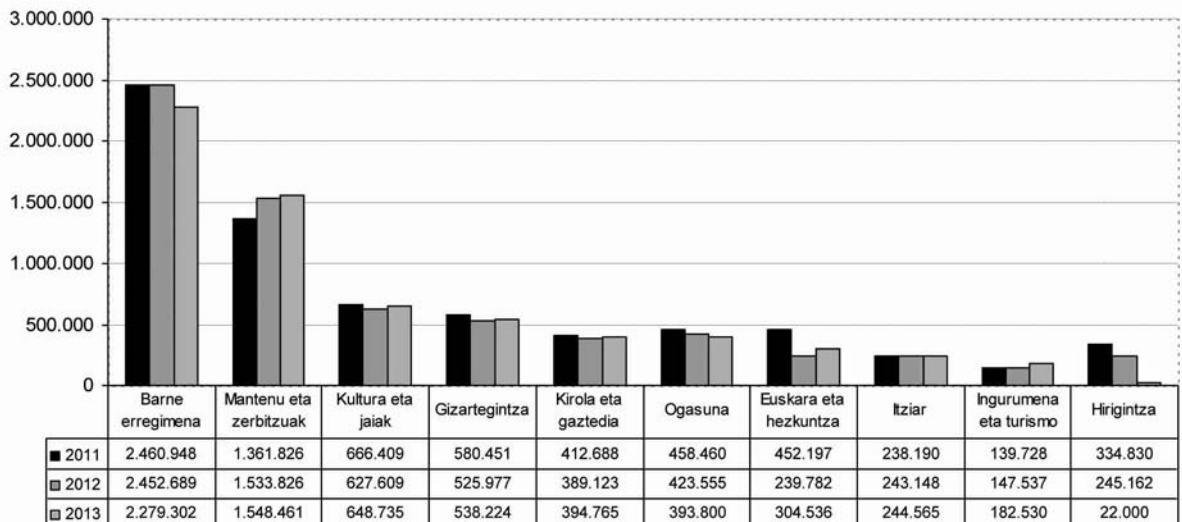
2013 URTEKO INBERTSIOAK

Inbertsio realak	156.637 €
Aterpetxea	30.000 €
Hezkuntzako eraikinak	23.719 €
Frontoiaren egokipenak	21.000 €
Lasturko argitegia	20.000 €
Bideen konponketa	15.000 €
Itziarko inbertsioak	14.000 €
Argi hornidura publikoa	8.188 €
Gaztetxeko teilatuaren egokipena	7.000 €
Ekipo informatikoen erosketa	6.130 €
Turismo bulegoaren egokipena	4.000 €
Kanposatu berrirako proiektua berritzea	2.000 €
Larritasun planaren egokitzea	1.000 €

BATZORDEEN BILAKAERA

Hauek guztiak kontuan hartuta, 2013 urteko aurrekontuak **6.556.919** euroekin, otsailaren 28an onartu ziren, aldeko 12 bozkarekin eta abstentzio batekin.

INFORMACIÓN FINANCIERA MARZO 2013

Cumpliendo con nuestro compromiso de mantener puntualmente informados a los vecinos de la evolución de las cuentas del Ayuntamiento, en este número presentamos la situación actual de las mismas, en base a los tres factores siguientes:

1.- TESORERÍA (Efectivo en bancos)

A marzo del 2013, se dispone de la cantidad de **1.856.568,00€**. Los saldos a cobrar, los saldos a pagar, los cobros dudosos y los compromisos de pagos, incluyendo en estos la cantidad de 600.000 € reservados para la compra de terrenos dedicados a la construcción de viviendas VPO, dejan un resultado de **563.801,00€**.

De esta cantidad, se prevé hacer la quita de 349.000 € para hacer efectiva la devolución al Fondo foral de las cantidades requeridas para el 2013.

Debemos hacer mención también a que en virtud del convenio suscrito en base al fallido planeamiento de Osio, en su día entró en caja la cantidad de 173.685,00€, que en este momento la promotora solicita su devolución, habiendo entablado ya el Ayuntamiento las correspondientes conversaciones para tratar de resolver el tema.

No podemos olvidar por otro lado los contenciosos en curso, principalmente el que se mantiene con la empresa Sortegi, de cuyo estado se dio amplia cuenta en el número anterior de la revista del Ayuntamiento y que a día de hoy se encuentra aún en fase de negociación.

2.- PRESTAMOS

El Ayuntamiento cuenta con tres préstamos: el primero de ellos, suscrito con Kutxa, data del año 2000 con vencimiento en 2015. Los otros dos datan del año 2006, con vencimiento en el 2021 y suscritos con Kutxa y Euskadiko Kutxa respectivamente.

Suman un total de contrato de 4.390.657,87 €, que tras el pago de las cuotas correspondientes, restaba a diciembre del 2012 la cantidad de 2.951.407,91 € de Deuda Viva, lo cual suponía una cuota anual de 388.275,86 €, a cargo del Presupuesto.

Con arreglo a la ley de Estabilidad Presupuestaria vigente, al Ayuntamiento de Deba le resta teóricamente una capacidad de endeudamiento del orden de 800.000 €, que eventualmente se gestionaría en conexión con las negociaciones referentes al contencioso Sortegi.

3.- PRESUPUESTO 2013

El presupuesto anual comprende el propio del Ayuntamiento, más los correspondientes a las tres entidades autónomas o patronatos municipales con que cuenta Deba.

Obviamente, la evolución negativa de la participación en el Fondo Foral y los recortes en las subvenciones provenientes de otras instituciones, repercute de forma importante y se manifiesta en el apartado de los ingresos.

El total de ingresos y gastos es de **6.556.918,00 €**, un **-3,98%** con respecto al del ejercicio 2012. Las reducciones del gasto se han centrado en las comisiones de Régimen interior (-7,07%), Hacienda (-7,03%) y Urbanismo (-91,03%).

El resto de comisiones presentan aumentos, correspondiendo los más importantes porcentualmente, a las de Enseñanza y Euskera (+27,01%) y Medio Ambiente, Turismo y Geoparke (+23,72%).

La elaboración del presupuesto se ha realizado bajo una absoluta rigurosidad y realismo a la hora de establecer la partida de ingresos. En concreto, se han utilizado los siguientes criterios:

1. Los ingresos correspondientes a tasas e impuestos, con la idea de que “el que más tiene, más aporta”.
2. La partida correspondiente a la participación del Fondo Foral se ha emparejado con la real del 2012, a fin de tratar de evitar posteriores devoluciones como ha ocurrido a partir del 2009.
3. Los ingresos urbanísticos e impuestos de obras, instalaciones, aprovechamientos, etc. basados en proyectos en curso.

Los gastos recogen los resultados habidos en la gestión de nuevos contratos de mantenimiento, limpieza, etc. y en la optimización de las compras y gastos corrientes, en mejora continua.

Herriko kirol ekipamenduak birgaitzeko asmoz

Deban kirolazaletasunik badela gauza jakina da, kirol desberdin askotan aritzen da jendea, baina azken urte hauetan, frontoia egin bada ere, beste zenbait instalakuntzetan ezer gutxi egin da. Kiroldegian kirol-eskaintza eta kalitatea murrizten joan da tamalez, hezetasun arazoak eta mantenimendu akatsen ondorioz, eraikuntza orokorrean eta barneko zenbait kirol-instalazio zeharo kaltetuta eta zahartuta gelditu dira. Bestalde, Errota-Zar futbol zelaiko azken fasea bete gabe dago, hau da, ez du ganorazko aldagelarik.

Udalak, igerilekua egiteko asmoa zuen, eta horretarako Debako Udalak eta Gipuzkoako Foru Aldundiak 2011ko apirilaren 15ean sinatu zuten 2008-2011 aldiko Gipuzkoako Kirol Ekipamenduen Planean aurreikusitako inbertsioak burutzeko hitzarmena. Bertan honakoa adosten zelarrik, 2008-2011 planean jasotako jardueratako bat Deban udal igerileku girotua eraikitzeko proiektuari dagokiona da, 3.219.000,00 eurotako aurrekontuarekin. Proiektua burutzeko Aldundiak %50eko diru laguntza onartu zuen, gehienez 1.379.000 eurotako ekarpena egitea aurreikusi zuelarik. Debako udalak ordea, egun ez du proiektu hau finantzatzeko adina dirurik, eta egun dituen diru sarrerekin, igerileku bat mantentzea ere, jasangaitza litzateke ekonomikoki. Proiektu hau beraz une honetan jasangarri ezina da Udalarentzat.

REHABILITACIÓN DE LAS INSTALACIONES DEPORTIVAS MUNICIPALES

Deba es una población con gran afición al deporte. La última instalación deportiva realizada en la villa ha sido la del nuevo frontón, pero aún quedan cosas pendientes de realizar y esperamos que sea en breve plazo. Así, la rehabilitación del polideportivo, en una situación bastante deteriorada, y la finalización de la última fase del campo de fútbol de Errota-Zar son dos actuaciones prioritarias para el consistorio.

La construcción de una piscina fue una apuesta del Ayuntamiento de Deba en años anteriores. De hecho, en abril de 2011 se firmó un acuerdo con Diputación para la financiación de la misma al 50%. Sin embargo, la actual situación de las arcas municipales y el coste del mantenimiento de la instalación hacen actualmente inviable acometer tales obras.

Errealitate honen jakitun izanik, udala 2012 urte hasieratik aldundiarekin batzen eta gestio lanean aritu da Errota-zarreko aldagelak egin eta kiroldegia birgaitzeko hitzarmen bat sinatu nahian. Aldundiko kirol departamentuak aldeko jarrera adierazi du, beraz itxura guztien arabera, bide honetik doaz kontuak eta laister udalak eta Aldundiak hitzarmena sina dezaketela pentsatzekoa da. Herriko Amaiak-bat futbol taldearen lanari esker, Udalak eta futbol federazioak hitzarmena sinatu ahal izan du eta bertan, udalak 200.000 euroko diru laguntza jasoko duela eta beraz aldagelak birgaitzera bideratuko dela adierazten da.

Aldagela berriak egiteak 660.000 euro inguruko kostua izango duela aurreikusten da. Beraz, Aldundiarekin hitzartze bidean dagoen 200.000 euroko diru laguntzarekin, eta gainontzekoaren gestioa udalak eginez, futbol zelaia guztiz egoera onean utziko da.

Kiroldegiari dagokionez, Aldundiarekin sinatze bidean dagoen hitzarmenari esker, 600.000 euroko laguntza lor dezake udalak baina kiroldegiaren birgaitzeak milioi bat eurotik gorako kostua izango duela aurreikusten da eta gainontzekoa ordaintzeko udalak kudeatu beharko du. Aurrekontu hauekin ezinbesteko neurriak hartuko dira, hasieran, eraikuntzaren oinarritzko birgaitzea egingo da, atal horretan, eraikuntzaren hezetasun guztiak ezabatu behar dira, barneko kirol-kantxa jaso eta berria instalatu, aldagelak, arotzeria, iturgintza nahiz instalazio elektrikoak goitik behera berriztu eta areto desberdinen margoketak egingo dira. Ekintza horiek eginez, polikiroldegia birgaituta geldituko litzateke eta hasieran adierazitako oinarritzko helburuak lortuko genituzke. Baina birgaitzeaz gain, garrantzizko berrikuntzak gehituko dira guna eta zerbitzu berriak sortuz, horrela herritarrok kirol modalitate gehiago praktikatzeko posibilitateak izango ditugu.

Debako Udal gobernuak, legegintzaldi hasieran agindu zuen bezala, kirolaren aldeko apostua eta lana egiten jarraituko du, kirol jarduerak sustatzen eta herriko kirol-instalazioak egokitzen.

Una de las prioridades municipales es la referente a las reformas estructurales y de instalaciones en el polideportivo, con un presupuesto de 1.000.000 de euros, de los cuales 600.000 serían aportados por la Diputación. A fecha de hoy tan sólo queda la firma del acuerdo, ya que existe un compromiso por parte de ésta para la financiación de las obras

La segunda actuación pendiente es la de la ejecución de la última fase de las obras de Errota-Zar, concretamente la relacionada con la finalización de las obras de los vestuarios, con un coste aproximado de 660.000 euros, de los cuales 200.000 serían aportados por la Federación, otros 200.000 por la Diputación, y el resto gestionado por el Ayuntamiento de Deba.

Estas dos actuaciones forman parte de la apuesta de este gobierno municipal por el deporte en la villa, tal y como lo señaló al comienzo de su legislatura.

Kiroltako aniztasunak ez du mugarik

Kiroltako zaletasunak eta aniztasunak ez du mugarik, horren adibide dira Deban sortu berri diren **Debakayak** piragua taldea eta **gizon proba** taldea.

Lehenak Debako ibaiari paisaia ezberdina eskainiko diona eta bigarrenak aspaldian desagertzeaz zen kirol honen berrindartzea ekarriko duena.

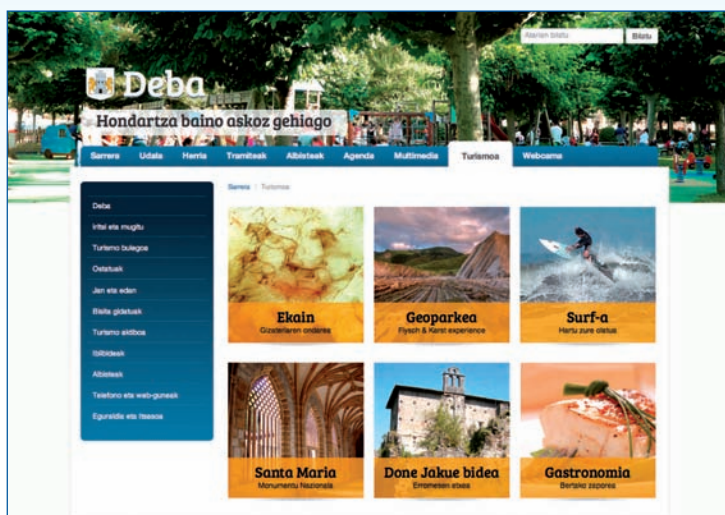
Debarren egunerako Mendaroko taldearekin egindako desafiorako sortutako taldeak jarraitzeko asmoa du, Euskal Herrian antolatzen ari den txapelketan parte hartzeko asmoa agertu dute. Debako udalak talde honekin, gainontzeko taldeekin bezala, kirol mahaian parte hartzeko eta elkarlanerako gonbitea luzatzen die.

Debako web berria

Martxan dago Debako web berria.
Informa zaitetz!!

Ya está en marcha la nueva web municipal.
¡Entra e infórmate de su contenido!

w w w . d e b a . n e t

Zer ginen eta nor gara?

Ekaina euskal ohitura eta tradizioei eskainiko diegu. Ezin ahaztu gaur garenak jatorri bat duela, euskal jendearen jarraipena garena; lehengo sinesmen eta ohiturak, aurrekoen bizimoldeak ekarri gaituela gaur gauden tokira, egokitze prozesu baten ondorioz. Datorrena hartu eta gaur egunera ekarriz bizi gara, izan bagara, etengabe. Zaharra hartu eta berrituz, geure eginez, bisortuz, modernizatuz.

Hari horri tiraka, jite desberdinetako ekimenak antolatu ditugu. Batzuk antzinako sinesmen edo ohituretatik datozki-gunak dira. Beste batzuk ez dira hain zaharrak; gure azken mendeko historia biltzen dute. Hara:

Ekainak 7, ostirala:

- Eguerdiko 12:00etan, Agirre jauregiko erakusketa gelan: Debako kondairak erakusketaren inagurazioa
- Gaueko 22:00etan, Agirre jauregiko plazan: Zer ginen eta nor gara? Zumaia, Mutriku eta Debako testigantzak: "Itsasoa", Ohitura eta sinesmenak" eta "Nortasuna". Aurkezlea: Karlos Turrillas. Musikaria: Josu Salegi.
(Ekimen hau Europako Geoparkeen Astearren barruan antolatu da).

Ekainak 14, ostirala:

- Goizeko 11:00etan, Agirre jauregiko plazan: "Irarrazabalgo hormarteratua", Luzaro ikastetxeko ikasleen antzepeña.

- Arratsaldeko 18:30etan, Agirre jauregiko ispiluen gelan San Juan inguruko ohiturak: sua eta ura. Manu Etxebarria (Deustuko unibertsitateko irakaslea eta ETNIKER taldeko kidea).

Ekainak 21, ostirala:

- Arratsaldeko 5etan, zumardiko kioskoan: Ur jolasak herriko neska-mutilentzat. Bizitza.

Ekainak 23, igandea, San Juan bezpera:

- Gaueko 22:00ak aldera, plaza berrian: San Juan sua; **AKELARREA**, txistulariak, dantzariak eta erromeria.

Ekainak 28, ostirala, San Pedro bezpera:

- Gaueko 22:00ak aldera, plaza zaharrean: Zahagi erretzea; txistulariak eta musika eskolako dantzariak.

HERRIKO MERKATARITZAN EUSKARA SUSTATZEKO KANPAINA

Bertoko denda txikien, bertoko inguruaren eta bertoko produktuen balioespena bultzatu ditugun bezala, bertokotasunak ezinbestean euskara dakar. Beraz, euskara eta hezkuntza batzordeak eta aipatu filosofian jarraitzeko "Euskaraz? Pozik, gainera" identifikazio elementua sortu du. Lema hau debako zenbait denda eta tabernetan jarrita ikusiko duzue, leku hauetan zerbitzua euskaraz emateko prest daudela adierazten du horrek. Horrela bezero euskaldunak, ezagun zein ezezagunak jakin ahal izango du taberna, jatetxe edo denda horretan zerbitzua euskaraz emateko prest daudela; lehenengo hitza euskaraz egingo dutela eta ondoren bezeroak aukeratzen duen hizkuntzan; eta establezimendu horietako informazioa (kartelak, menuak, poltsak, Web orria) euskaraz ere emango dutela. Elementu hau, euskararen erabileran urratsak emateko gonbidatuz banan-banan bisitak eginez zabaltzen ari da euskara zerbitzua.

Deban aukerak ugariak euskaraz bizi zezake, eta agian zenbaitek euskaraz erantzuteko gaitasunik ez badu ere, ulertzeko gaitasunik badu, zergatik ez norbera gustorenen dagoen hizkuntzan komunikatu? Hurbilekotasunak eta harremanetan gustora aritzeak asko balio du! Euskaraz bizi ahal izatea denon erronka delako.

Deba eta Pablo Sorozabal

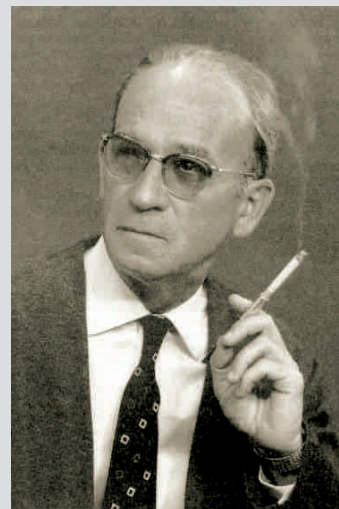
Pablo Sorozabal Mariezcurrena (1897-1988), Zenbatu ezina litzateke musika-konpositore eta orkestra zuzendari handi honek sortu eta argitaratu zuen obra guztia. Operetako eta Zarzuelako sortzailerik, batez ere, bere antzezlanek lortutako arrakastarengatik. Garrantzitsua eta zabala izan zen sortu zuen musika instrumentala, korala eta sinfonikoa eta, bereziki, oparoa Euskal Herriko musika herrikoari egin zion ekarpena.

Ez zuen inoiz ahaztu bere jatorri euskalduna eta hori argi islatzen da, musika sortzaile gisa, egin zuen ibilbide guztian. Herri honetan ondo sustraituak geratu diren hainbat eta hainbat lan konposatu zituen; nork ez ditu ezagutzen, esate baterako: “Donostiako fandangoa”, “suite vasca”, txistu eta koralarentzat “kalez-kale”, “Maite” zortzikoa, “Gernika” hileta-martxa, Sarriegiren Donostiako martxari egindako zuzenketa; neskaxarena... eta beste asko eta asko.

Debarekin lotura berezia izan zuen eta oso gustuko zituen Debaren musikarako zaletasuna eta jaietarako grina. Harreman estu hori dela-eta 1956an Debako martxa sortu zuen eta 1962an Ozio-Bide polka ezaguna. Bitxikeria badirudi ere, gaur eguneko Debako Martxaren oinarrian gerra garaian Eusko-gudarostearentzat sortu zuen obra batean dago. Inolako zalantzarik gabe, esan dezakegu, musikagile erraldoi honen musikak eta Debarengana erakutsitako sentiberatasunak, Debarron bihotzak hunkitzen dituela.

Debarrok ezingo diogu inoiz eskertu, merezi duen neurrian, herri honentzat konposatu eta utzi zizkigun altxor preziatu hauengatik. Beharbada, eskerrik sakonena bere obrak entzuten ditugunean gure bihotzetan sentitzen, esker hori adierazteko, zendu zeneko hogeita bostgarren urteurrena betetzen dela kontuan izanda, oroitzapenez ekimen xume batzuk antolatu ditugu:

- Uztailak 26: Agirre Jauregian, ERAKUSKETA.
- Uztailak 27: Banda eta Koroaren kontzertoa: berak sortutako musikarekin.
- Uztailak 30 (Nazioarteko Dantza Jaialdian) eta abuztuan (Musika Hamabostaldian) Sorozabalen memoria presente izango da.

Pablo Sorozabal: 25 años de su fallecimiento

Este año se cumplen 25 años de la muerte del gran compositor Pablo Sorozabal. Nacido en Donostia y residente en Madrid durante la mayor parte de su vida, Sorozabal tuvo una estrecha relación con Deba desde que a principios de la década de 1950 comenzase a pasar los veranos en esta villa acompañado de su esposa, la actriz y cantante Enriqueta Serrano.

Tal fue su integración en la población, que incluso llegó a comprar uno de los chalés situados en la zona de la playa y a ser un asiduo de la sociedad Ozio-Bide, en la que hizo grandes amistades.

Fue precisamente a esa sociedad a quien, tras los ruegos de algunos amigos como José Ignacio Urbieta, dedicó en 1956 la obra conocida como “Marcha de Deva-Irugarren kalez kale”, para que fuese interpretada en la tamborrada debarra. El asunto tenía su truco, pues la partitura original había sido compuesta en 1936, en plena guerra civil, para ser interpretada con txistu y tamboril en el frente de Madrid, y estaba dedicada a las milicias vascas; el título de la partitura era “Eusko Indarra”.

Deba nunca ha olvidado a Pablo Sorozabal y este año, con motivo de los veinticinco años de su muerte, el pueblo celebrará la triste efeméride con un programa especial.

Itziarko eskola

Itziarko Eskola 2006ko irailean berriro martxan jarri zen, 1985 urtera arte eskola izan zen eraikin berean; 2007an Hezkuntzarekin 8 urte bitarteko haurrak Itziarren eskolatu ahal izateko akordioa sinatu zen, beti ere eskola hori Debako Luzaro Ikastetxearen barne egon da, eta bertatik kudeatzen da.

2009an leku arazoekin hasi ziren eta orduan modulo batzuk ipintzea adostu zen bertan LH 1. eta 2. mailako haurren beharrei erantzun ahal izateko.

Era berean, esan behar da, berez, Itziarren nahia ez dela hori, baizik eta eskola propioa izatea 2-12 urte bitarteko haurrentzat, Delegaritzari egindako eskaera Itziar mapa eskolarrean sartzea da.

Debako Udalak 2009ko azaroan osoko bilkuran eta aho batez 8000m karratuko orube bat izendatu zuen bertan Itziarrek nahi eta aldarrikatzen duen eskola propioa eraiki ahal izateko, 2010 irailean eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailarekin akordio bat sinatu zen, bertan Itziarren ordurarteko eskaintzekin jarraitu zitekeela adostu zen eta ikasturte horretan, eta bakarrik horretan LH 3. mailako umeak Itziarren eskolatu zitezkeela onartu zen; dena den, urtero elkartzekotan geratu ziren eta horrela egin izan da.

Hori horrela, 2010en haurren kopurua ikusita, Gipuzkoako Elizbarrutuarekin akordio bat sinatu zuen Debako Udalak elizaren lokal batzuk erabili ahal izateko, baina hitzarmena 2013ko ekainean bukatuko da.

Hitzarmena sinatu zenetik harremanak izan dira bai Hezkuntzako ordezkariekin eta baita Gotzaitegiarekin ere, helbura epe motzera behintzat gutxienez beste hiru urtetako hitzarmena lortzea delako.

Luzaro ikastetxeko zuzendaria, Lizarbe guraso elkarteko ordezkariak, Udaleko ordezkariak, Herrialdeko Hezkuntzako arduradunak eta Gotzaitegiko arduradunak bilera bat baino gehiago izan dituzte eta bertan Udalak eman beharreko pusoak emateko prestutasuna azaldu du, Delegaritzaren aldetik Itziarren Eskola baten beharra ikusten da, eta Elizaren aldetik hitzarmena luzatzearen borondatea azaldu zen.

Beraz, eta jakinda hitzarmena bukatzeko epea gainean dela itxaropentsu agertzen dira horretan buru-belarri lanean ari direnak.

LA ESCUELA DE ITZIAR

Itziar cuenta con un pequeño centro escolar dependiente del de Deba, el centro escolar Luzaro. Debido a la falta de espacio del centro itziartarra, el año 2010 se llegó a un acuerdo con el obispado por el que éste cedía los locales de la casa cural como complemento a las instalaciones de la pequeña escuela.

Debido a que dicho acuerdo termina este próximo mes de junio de 2013, se han celebrado varias reuniones con el fin de solicitar una prórroga de tres años para el usufructo de las instalaciones pertenecientes a la diócesis gipuzkoana. Desde la Delegación se ve la necesidad de disponer de una escuela en Itziar y por parte de la Iglesia se observa una clara voluntad de prorrogar el acuerdo.

NORDIC WALKING

Gure ingurua ezagutzeko eta osasuntsuago bizitzeko tresna.

Debako herria Nordic Walking ibilbideetan sartu da. Egitasmo honen helburuak hauek dira:

- ongizate fisiko eta mentala hobetzea
- herri zirkuituak ezagutzea
- adineko jendea kalera irtetzea eta lagun artean ibiltzeko ohitura sustatzea
- taldeko ekintzak sustatzea

ONTZIRATU ZAITEZ

Dendatik sukaldera, usain eta hondakinik gabe !!

Erosketak ontziekin: herriko arrandegi, harategi eta urdai-tegi gehienetan ontzi berrerabilgarriarekin erosi duten herritarrei zozketarako txartelak banatu zaizkie.

Guztira lehenengo bi hilabete hauetan **1479** erosketa egin dira ontziekin (714 martxoan, 765 apirilean). Hurrengo zozketa Maiatzaren 31ean izan zen eta zenbaki sarituak dendetan emango dira ezagutzera.

Herria garbi mantentzearen aldeko kanpaina

Luzaroko ikasleek herria garbi mantentzearen aldeko kanpainan parte hartu dute. Herrian agertzen diren txakurren kakak direla eta, hauek jasotzen ez dituzten jabeek "atentzioa" emateko helburuarekin, topatu dituzten txakur kakak banderatxo gorri batekin seinalizatu zituzten. Ordu baten ibai, hondartza eta zumardiko inguruak miatu eta gero, 150 banderatxo jarri zituzten dozena bat ikasleek.

Bestalde, txakur jabeek udaleko idatzia jaso dute, honako egoera hau salatuz, euren erantzukizuna adieraziz.

ITZIARKO AUTOBUSA HERRITIK

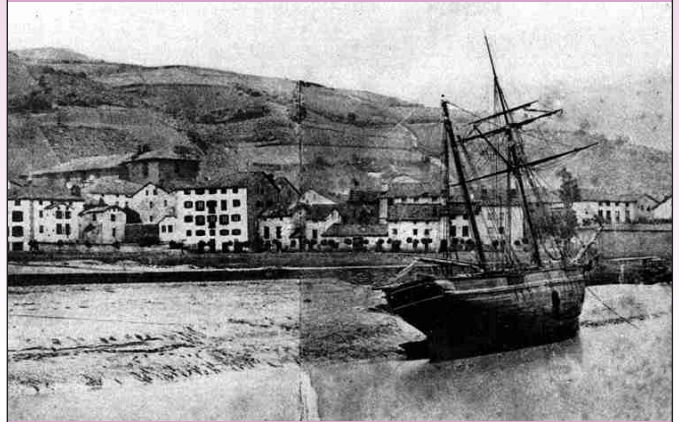
Garraio publikoa bultzatuz!!

ITZIARKO BARANDILA

Irisgarritasuna bermatuz!!

DEBA 100 HITZETAN!! Lehiaketa

Udalerraren istorioa, paisaia, kultura, jendeak, ohiturak, festak edota herriarekin zerikusia adierazi ezazu **100 hitzetan**.

Lehiaketarako lanak euskaraz nahiz erdaraz aurkeztu dezakezu. Oinarriak laster zuen eskuetan izango duzue.

DEBA ETA ITZIARKO AUZO KONPOSTAJEA

Izen-emate orria

Auzo konpostajearen parte hartu nahi baduzu bete orri hau eta utzi zure udaletxean. Edo deitu telefono honetara **943 19 28 40** edo idatzi helbide honetara: **konposta@deba.net** datu hauek emanaz.

Si quiere participar en el compostaje comunitario, rellene esta hoja y entregue en su Ayuntamiento, o llame al teléfono 943 19 28 40 o mande un mensaje a este correo: konposta@deba.net facilitando los siguientes datos:

Izen-ematearen data: _____ Izen-abizenak: _____
Fecha de inscripción Nombre y apellidos

Telefonoa: _____ Helbide elektronikoa: _____
Teléfono Dirección electrónica

Helbidea, kalea: _____ Zenbakia: _____ Solairua: _____
Dirección, calle Número Piso

Etxeko biztanle kopurua: _____ Helduak: _____ Umeak: _____
Nº de personas en la vivienda Adultos Niños

Ohiko etxebizitza da? BAI SÍ EZ NO Lorategirik/baratzerik? BAI SÍ EZ NO Gutxi gorabeherako azalera: _____
Vivienda habitual Jardín/huerta Superficie aproximada

Etxeak hustu jendea
bidaliz kale-gorrira,
langileentzat legeak
nagusiaren neurrira,
erretirodunak, berriz,
kondenatu miserira
jende gazteak lanera
joan beharra atzerrira,
zerbitzu-publikoetan
goraizeak sartzen dira,
patrika hustu digute
krisi hitzaren harira.
Baina tronpatuko dira
ez gara egongo begira,
elkarrekin borrokatuz
goaz Euskal Herri berrira.

Hala beharrez sortuak
herri ukatu batean,
ez dugu nahi maizter izan
gure osaben lurrean,
nor izatea nahi dugu
beste herriekin batean,
hainbat debeku, oztopo
aurkitu arren bidean,
ez gaitezela erori
inolaz etsipenean.
Udaberria dator
Neguan ondorenean,
kimu asko erne baizen
Donostin aske-gunean,
elkartasuna oinarri
Injustizien aurrean.

DEBAKO UDALA

Gipuzkoako
Foru Aldundia